

[Fogh Rasmussen]

adgang for offentlige institutioner til at drive indtægtsdækket virksomhed. Desuden er der lavet regler, som skal tilskynde offentlige institutioner til at udbyde visse opgaver til private firmaer.

Næste trin i udviklingen af mere markedsstyring må være at indføre selvregulerende mekanismer, som sikrer, at bevillingerne i højere grad følger de faktiske behov op og ned. Eksempelvis er der allerede for de videregående uddannelser indført bevillinger pr. elev eller pr. student fremfor pr. hold. Dette princip kan overføres til en lang række områder. Bevillinger bør altså fremover i højere grad tildeles på basis af udviklingen i de faktiske behov. På den måde sikrer vi, at bevillingerne automatisk falder dér, hvor behovene falder, så der kan blive ressourcer til områder med voksende behov.

Udviklingen af selvregulerende mekanismer hænger nøje sammen med det tredje hovedprincip, som vi i venstre lægger meget vægt på, nemlig friere forbrugsvalg. Vi vil gerne sikre, at brugerne af de offentlige institutioner og de offentlige ydelser får størst mulig frihed til selv at vælge, hvordan de vil have en given opgave løst. Det enkleste eksempel er nok børnepasningen.

Samfundet betaler hvert år over 10 mia kr. til pasning af børn; forudsætningen for at få del i de 10 mia kr. er imidlertid, at forældrene bruger de offentlige institutioner eller den offentlige dagpleje. De forældre, der selv klarer børnepasningen, får ikke en krone. Hvorfor ikke omlægge bevillingerne, sådan at en del af pengene udbetales til forældrene i stedet for til institutionerne? Så vil forældrene få et frit forbrugsvalg, de kan frit benytte institution, hvis de ønsker det, men de kan også vælge at bruge pengene til en privat løsning af børnepasningen.

Ved at omlægge bevillinger fra institutionstilskud til persontilskud kan vi skabe et friere forbrugsvalg for en række offentlige ydelser.

I venstre ønsker vi også en fortsættelse af regelforenklingen i den offentlige sektor. Regeringen har allerede nået at afskaffe eller forenkle i hundredvis af cirkulærer, bekendtgørelser og reguleringer. Det er vi meget tilfredse med, men det er vigtigt, at regelforenklingen bliver en fortsat og løbende proces, og jeg vil stille det spørgsmål: burde alle offentlige reguleringsbestemmelser ikke for-

synes med en automatisk udløbsdato? Så ville det i hvert fald kræve en stillingtagen at lade dem fortsætte ud over den dato. I dag er det omvendt, i dag løber reguleringsbestemmelserne normalt videre, hvis der ikke tages beslutning om at ophæve dem. Der er i hvert fald på den måde en stadig risiko for at ophobe forældede reguleringsbestemmelser.

Endelig lægger vi fra venstres side vægt på, at der som led i de kommende overenskomstforhandlinger gennemføres en lønreform for de offentligt ansatte. Det er vigtigt med en løn- og personalepolitik, der gør det muligt at tiltrække og fastholde kvalificerede medarbejdere i den offentlige sektor. Vi må altså sikre en mere parallel lønudvikling mellem den private og den offentlige sektor, men det kræver også mere fleksible lønprincipper. Med andre ord: hvis der gennemføres en rationalisering på et offentligt område, bør de ansatte have del i rationaliseringsgevinsten. Dette kan allerede i dag lade sig gøre i et vist begrænset omfang; det har finansministeren også beskrevet i sin redegørelse til folkettinget. Vi vil godt gå videre ad den vej.

I starten var jeg inde på et forslag om at gøre en række offentlige institutioner til i hvert fald i princippet økonomisk selvforvaltende enheder, og dette kunne jo kobles på en lønreform. Vi kunne sige: hvis en offentlig institution får et bedre resultat end det aftalte, kan gevinsten deles mellem personale, institution og statskasse efter nærmere fastsatte regler, og derefter overlades det til institutionen at indgå aftaler med personalet inden for de aftalte rammer, i princippet en ordning, som allerede er igangsat inden for i hvert fald DSBs område.

Det skal altså efter vores opfattelse også i den offentlige sektor være muligt at belønne den, der viser et ekstra initiativ.

Lad mig slutte med at sige, at når vi nogle gange ønsker at ændre de eksisterende systemer i den offentlige sektor, er det ikke udtryk for en kritik af den enkelte offentligt ansatte. Tværtimod er der grund til at påskønne det arbejde, som offentligt ansatte udfører. Nej, vort sigte med at ændre systemerne i den offentlige sektor er netop, at den enkelte offentligt ansatte skal have en mere tilfredsstillende arbejdssituation, skal have nogle friere muligheder og et større ansvar i det daglige. Det tror vi er vigtigt også for at